

Prima instanță: I. Dadu

Instanța de apel: I. Cimpoi, N. Simciuc și N. Craiu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî, Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva și Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de avocatul Covaliov Natalia, în interesele
Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă
„INCASO” Societate cu Răspundere Limitată către Tudor Nicolae, privind încasarea
datoriei, dobînzii, penalității și cheltuielile de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015, prin care apelul
declarat de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată a fost
respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 15 septembrie 2015.

A C O N S T A T A T:

La 30 iunie 2015, Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere
Limitată a depus cerere de chemare în judecată către Tudor Nicolae, privind încasarea
datoriei, dobînzii, penalității și cheltuielile de judecată.

În motivarea pretențiilor a invocat că la 15 mai 2014 între Întreprinderea cu Capital
Străin „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată și pîrît a fost încheiat un contract
de împrumut nr. 575244. Conform contractului de împrumut, pîrîtul a împrumutat de la
creditor suma de 4500 lei și urma să-i restituie, conform condițiilor contractuale suma
de 6229 lei 04 bani. Această sumă include valoarea împrumutului, taxa aferentă a
contractului de împrumut și dobînda în mărime de 17%, iar pentru nerespectarea
graficului de rambursare, pîrîtul era obligat să plătească penalitate, care se calcula după
durata întîrzierii. Conform pct., pct. 6.1-6.6 din contract pîrîtul a fost înștiințat despre
faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor expediate.

Reclamantul precizează că la 28 martie 2015, pîrîtul a fost informat repetat despre
nerespectarea clauzelor contractuale și rezilierea anticipată a contractului de către

debitor, cu obligarea acestuia să restituie împrumutul, dobânzile calculate, taxa aferentă la contract și penalitățile calculate conform contractului.

Menționează că la momentul rezilierii contractului, datoria pîrîtului față de Întreprinderea cu Capital Străin „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată constituia 12960,17 lei.

Solicită Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, încasarea în beneficiul companiei din contul Tudor Nicolae datoria în mărime de 12960,17 lei, fiind calculată conform prevederilor contractului și anume: datoria împrumutului în sumă de 4500 lei, taxa aferentă contractului în sumă de 1350 lei, dobînda contractuală în sumă de 379 lei 04 bani, penalitate pentru întîrziere în sumă de 1125 lei și 5606,13 lei. Totodată a solicitat și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 800,00 lei și a taxei de stat în sumă de 389,00 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Hîncești din 15 septembrie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată către Tudor Nicolae, privind încasarea datoriei, dobînzii, penalității și cheltuielile de judecată a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea din contul lui Tudor Nicolae în beneficiul Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, datoria în sumă de 4500 lei, taxa aferentă la contractul de împrumut în sumă de 1350 lei, dobînda în sumă de 379 lei, penaliata pentru întîrziere în sumă de 1125 lei, penalitate contractuală pentru reziliere 5606 lei. Pretențiile privind încasarea a sumei de 800,00 lei—cu titlu de cheltuielile asistență juridică au fost respinse (f.d.36, 42-46).

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătorei Hîncești din 09 octombrie 2015, s-a dispus încasarea din contul lui Tudor Nicolae în beneficiul Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, taxa de stat în sumă de 432,00 lei (f.d. 39-40).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015, apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Hîncești din 15 septembrie 2015 (f.d. 63, 64-68).

La 16 februarie 2016, avocatul Covaliov Natalia, în interesele Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, împuternicit prin mandatul nr. 0885070 din 10 iunie 2014 (f.d. 3) a contestat cu recurs decizia instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, modificarea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care pretențiile privind încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică să fie admise.

În motivarea recursului recurenta a invocat faptul că atît instanța de apel, cît și prima instanță în partea respingerii acțiunii nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 18 decembrie 2015 (f.d. 69), însă la materialele dosarului nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei de recurate.

Prin urmare, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

La 14 martie 2016, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, însă pînă la data stabilită pentru examinarea chestiunii admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de avocatul Covaliov Natalia, în interesele Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Actele pricinii certifică faptul că la 15 mai 2014 între Întreprinderea cu Capital Străin „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată și Tudor Nicoale, a fost încheiat contractul de împrumut nr. 575244. Conform contractului respectiv, debitorul Tudor Nicoale a împrumutat de la creditorul Întreprinderea cu Capital Străin „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată, pe un termen de 8 luni, suma de 4500 lei și urma să restituie creditorului, conform condițiilor contractuale suma de 6229,04 lei, care include suma împrumutului, taxa aferentă a contractului de împrumut și dobînda în mărime de 17% (f.d. 8-11).

Ulterior, prin hotărîrea Judecătorei Hîncești din 15 septembrie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată către Tudor Nicolae, privind încasarea datoriei, dobînzii, penalității și cheltuielile de judecată a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea din contul lui Tudor Nicolae în beneficiul Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, datoria în sumă de 4500 lei, taxa aferentă la contractul de împrumut în sumă de 1350 lei, dobînda în sumă de 379 lei, penaliata pentru întîrziere în sumă de 1125 lei, penalitate contractuală pentru reziliere 5606 lei. Pretențiile privind încasarea a sumei de 800,00 lei – cu titlu de cheltuielile asistență juridică au fost respinse. Prin hotărîrea suplimentară a Judecătorei Hîncești din 09 octombrie 2015, s-a dispus încasarea din contul lui Tudor Nicolae în beneficiul Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, taxa de stat în sumă de 432,00 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015, apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Hîncești din 15 septembrie 2015.

Instanța de recurs menționează că, decizia instanței de apel, în partea ce ține de încasarea sumelor ce rezultă din contractul de împrumut nu se contestă, prin urmare, Colegiul se va expune, în limitele pretențiilor invocate în cererea de recurs, numai asupra circumstanțelor ce țin de încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera prevederile art. 96, alin. (1) și (1¹), care statuează expres că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în

măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de recurs menționează că soluționând cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, trebuie să se țină cont, pornind de la practica CEDO, ca cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

În acest sens, Colegiu menționează că potrivit ordinului de plată nr. 1011 din 17 iunie 2015, Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, a achitat avocatului Natalia Covaliov suma de 800 lei (f.d. 1).

Tot din acest ordin de plată se reflectă și faptul că destinația plății a fost achitarea serviciilor juridice conform contractului de prestări servicii juridice nr. 2/09-2014 din 01 septembrie 2014.

Astfel, din cele enunțate, se desprinde clar situația că suma de 800 lei, pretinsă de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică este reală.

Mai mult decât atât, potrivit actului de primire-predare a serviciilor prestate nr. 702967690 din 11 iunie 2015, suma de 800 lei – cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, se compune din: studierea materialelor prezentate de client – 200 lei; întocmirea cererii de chemare în judecată – 500 lei; autentificarea copiilor, expedierea cererii de chemare în judecată și costuri poștale – 100 lei; verificarea registrului populației – 40 lei (f.d. 24).

Prin urmare, instanța de recurs constată că cheltuielile de asistență juridică sunt rezonabile ca mărime și necesare.

În concluzie, Colegiul instanței de recurs precizează că decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoriai Hîncești din 15 septembrie 2015, în partea respingerii pretențiilor privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, urmează a fi casate, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, urmează a fi admise, iar în rest hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, urmează a fi menținute.

Din considerentele sus-menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Covaliov Natalia, în interesele Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată, a casa parțial decizia instanței de apel și

hotărîrea primei instanțe, cu pronunțarea în partea casată a unei noi hotărîri, prin care pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de avocatul Covaliov Natalia, în interesele Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015 și hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 15 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată către Tudor Nicolae, privind încasarea datoriei, dobînzii, penalității și cheltuielile de judecată, în partea respingerii pretențiilor privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri după cum urmează:

Se încasează din contul lui Tudor Nicolae, în beneficiul Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu Răspundere Limitată suma de 800 (opt sute) lei – cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală